

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS VIRŠININKO**

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ MINISTERIJOS VIRŠININKO 2003 M. RUGSĖJO 18 D. ĮSAKYMO NR.
V-255 „DĖL KASOS APARATŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2011 m. vasario 22 d. Nr. VA-25
Vilnius

Vadovaudamasis Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 (Žin., 2002, Nr. [82-3522](#); 2011, Nr. [6-215](#)), ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 (Žin., 1997, Nr. [87-2212](#); 2004, Nr. 82-2966), 18.11 punktu,

p a k e i č i u pridedamas Kasos aparatų naudojimo taisyklės, patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-255 „Dėl Kasos aparatų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [90-4096](#); 2004, Nr. [113-4263](#)), ir išdėstau jas nauja redakcija, išskyrus šių taisyklių 1 priedą „Kasos aparato techninis pasas“.

VIRŠININKAS

MODESTAS KASELIAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų
ministerijos viršininko

2003 m. rugsėjo 18 d.

įsakymu Nr. V-255

(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų
ministerijos viršininko

2011 m. vasario 22 d.

įsakymo Nr. VA-25 redakcija)

KASOS APARATŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kasos aparatų naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Lietuvos Respublikoje naudojamų kasos aparatų įrengimo, naudojimo, remonto ir techninio aptarnavimo reikalavimus bei kasos aparato kasos operacijų žurnalo naudojimo ir pildymo tvarką.

2. Taisyklių privalo laikytis visi kasos aparatus naudojančios ar jais disponuojančios juridiniai ir fiziniai asmenys, taip pat kasos aparatais prekiaujančios ir kasos aparatus techniškai aptarnaujančios įmonės.

3. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [82-3522](#); 2011, Nr. [6-215](#)), taip pat šiuo nutarimu patvirtintu Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašu (toliau – Tvarkos aprašas).

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

atsakingas asmuo – tai kasos aparatus naudojančio ar jais disponuojančio ūkio subjekto vadovas (savininkas) arba jo įsakymu paskirtas darbuotojas, atsakingas už turimų kasos aparatų naudojimo tvarką;

darbo diena – tai ūkio subjekto darbo dienos (paros) dalis nuo kasos aparato įjungimo ir visų parengimo dirbti procedūrų atlikimo momento iki kasos aparato išjungimo, atlikus darbo kasos aparatu pabaigos įforminimo procedūras (išspausdinus dienos ataskaitą („Z“), užpildžius kasos operacijų žurnalą bei atlikus kasos aparato instrukcijoje nurodytas procedūras). Jei dirbama visą parą, viena darbo diena baigiasi tada, kai yra išspausdinama dienos ataskaita („Z“) ir užpildoma kasos aparato kasos operacijų žurnalo atitinkama dalis;

kasos aparato naudotojas – tai kasos aparatą naudojantis Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka veikiantis juridinis asmuo, užsienio juridinis asmuo ar jo padalinys, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka individualia veikla besiverčiantis gyventojas (taip pat ūkininkas ir verslo liudijime įrašytas šeimos narys);

utilizavimas – tai kasos aparato išardymas ar kitoks veiksmas, kuris užtikrina, kad kasos aparatas negalės būti naudojamas pagal savo tiesioginę paskirtį.

Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Tvarkos apraše ir kituose galiojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

5. Kasos aparatas naudojamas juridinių asmenų vykdomos ūkinės komercinės veiklos ir fizinių asmenų individualios veiklos (kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme) įplaukoms registruoti. Kitiems ūkio subjekto poreikiams gali būti naudojamas tik toks kasos aparatas, kurio techniniame pase nurodyti tie poreikiai, o šis pasas užregistruotas teritorinėje valstybinėje mokesčių inspekcijoje (toliau – TVMI).

6. Kiekvienas kasos aparatas turi būti užregistruotas TVMI, kurios aptarnaujamoje teritorijoje jis įrengtas (ar saugomas). Kai kasos aparatas neturi nuolatinės įrengimo vietos, jis registruojamas toje TVMI, kurios teritorijoje yra ūkio subjekto buveinė arba individualia

veikla besiverčiančio gyventojų nuolatinė gyvenamoji vieta, arba veiklos vykdymo pagrindinė vieta.

7. Draudžiama įplaukų apskaitai naudoti TVMI neužregistruotus ir nustatyta tvarka neprižiūrimus kasos aparatus. Taip pat draudžiama naudoti TVMI neužregistruotus kasos aparatus, kuriuos ūkio subjektai naudoja kitiems poreikiams (mokymui, saugoti, nuomoti ir panašiai).

8. Kasos aparatų užregistravimą, perregistravimą, išregistravimą TVMI, tų aparatų įrengimą, techninį aptarnavimą, remontą (išskyrus šių Taisyklių 49.2 punkte nurodytus sutrikimus) ir utilizavimą atlieka tik sertifikuotų kasos aparatų aptarnavimo įmonių (toliau – aptarnaujanti įmonė) darbuotojai.

II. KASOS APARATO ĮSIGIJIMAS, ĮRENGIMAS, UŽREGISTRAVIMAS, PERREGISTRAVIMAS IR IŠREGISTRAVIMAS

Kasos aparato įsigijimas, įrengimas

9. Kasos aparatą galima įsigyti iš juridinio asmens, prekiaujančio kasos aparatais. Taip pat galima įsigyti iš tų asmenų, kurių vardu jis įregistruotas TVMI. Visais atvejais aptarnaujanti įmonė privalo kasos aparato pardavimą ar perdavimą įforminti kasos aparato techniniame pase ir tokį aparatą užregistruoti ar perregistruoti TVMI.

10. Kasos aparatas identifikuojamas pagal tokius požymius: įmonę (firmą) gamintoją, modelį (pavadinimą), gamintojo suteiktą unikalų kasos aparato numerį, kurie nurodomi ant kasos aparato korpuso ir/ar prie jo pritvirtintoje etiketėje. Identifikavimo požymiai būtinai nurodomi visuose su kasos aparatu susijusiuose dokumentuose: techniniame pase, kasos operacijų žurnale, kasos aparato aptarnavimo sutartyje, įsigijimo dokumentuose, važtaraščiuose, aktuose ir panašiai.

11. Kasos aparato naudotojas įrengia kasos aparato kasos operacijų atlikimo vietą. Kasos aparatų aptarnavimo specialistui nurodo parengtą kasos aparato įrengimo vietą. Kasos aparatų aptarnavimo specialistas įrengia kasos aparatą ir tinkamai jį užprogramuoja pagal kasos aparato naudotojo poreikius.

Kasos aparato kasos operacijų atlikimo vietos ribos turi būti nustatytos kasos aparato naudotojo (jei kasos aparato naudotojas juridinis asmuo – vadovo rašytiniu įsakymu).

12. Kasos aparato naudotojas Tvarkos apraše nustatytu būdu turi kreiptis į aptarnaujančią įmonę dėl visų kasos aparato įrengimo, parengimo dirbti, naudojimo sustabdymo, techninės priežiūros ir remonto darbų bei kasos aparato įsigijimo, perpardavimo ir kitokio perdavimo įforminimo. Aptarnaujančios įmonės specialistas šiose Taisyklėse nustatyta tvarka atlieka visus būtinus darbus ir įformina kasos aparato techniniame pase, taip pat Tvarkos apraše bei šiose Taisyklėse nustatytais atvejais jį užregistruoja ar perregistruoja TVMI, taip pat TVMI informuoja apie kasos aparato perleidimą kitam kasos aparato naudotojui. Kai kasos aparatai Taisyklėse nustatytais atvejais perleidžiami kitam naudotojui, jų perregistruoti nebūtina.

13. Kasos operacijų atlikimo vietoje turi būti nustatytos formos kiekvieno kasos aparato techninis pasas (1 priedas), išskyrus Taisyklėse nustatytus atvejus.

Kasos aparato užregistravimas, perregistravimas ir išregistravimas

14. Registruojant kasos aparatą TVMI, turi būti pateikiamas tinkamai užpildytas registruojamo kasos aparato techninis pasas.

Pirmą kartą parduodamo kasos aparato techninį pasą pildo kasos aparato pardavėjas.

Techninis pasas yra kasos aparato registravimo dokumentas, kurį privaloma saugoti ir pildyti nuo pat kasos aparato įsigijimo iki jo utilizavimo dienos.

15. Kiekvienas kasos aparatas turi būti įregistruotas TVMI pagal jo įrengimo adresą

arba pagal ūkio subjekto buveinės arba filialo ar kito padalinio, įregistruoto Mokesčių mokėtojų registre (toliau – kitas padalinys), adresą, taip pat pagal individualia veikla besiverčiančio gyventojų nuolatinės gyvenamosios vietos adresą arba kitą Taisyklėse nurodytą vietą (adresą).

Pagal buveinės adresą ir/ar nuolatinės gyvenamosios vietos adresą registruojami nuolatinės įrengimo vietos neturintys (ji nuolat ar dažnai keičiama) kasos aparatai, nuomoti skirti atsarginiai (rezerviniai) bei mokytis ir panašioms reikálams skirti kasos aparatai.

Aptarnaujančios įmonės, įsigijusios kasos aparatus iš kasos aparatų naudotojų ir norėdamos juos parduoti, gali juos įregistruoti (perregistruoti) pagal aptarnaujančios įmonės buveinės adresą arba aptarnaujančios įmonės kito padalinio adresą. Prieš tokių kasos aparatų registravimą, techniniuose pasuose nurodoma jų paskirtis (pvz.: „saugomas“, „mokomasis“ „skirtas parduoti“ ir panašiai).

Kai aptarnaujanti įmonė iš kasos aparato naudotojo įsigyja kasos aparatą pardavimui ir tą pačią dieną jį parduoda kitam kasos aparato naudotojui, tokiu atveju kasos aparatą galima iš karto įregistruoti jį įsigijusio (nusipirkusio) naujo kasos aparato naudotojo vardu. Tai būtina pažymėti kasos aparato techniniame pase.

16. Jei pasikeičia kasos aparato naudotojas, kasos aparato įrengimo adresas, kasos aparato naudotojo rekvizitai, kasos aparato paskirtis, kasos aparato techninis pasas turi būti perregistruotas TVMI, išskyrus Taisyklėse nustatytus atvejus, kai perregistruoti kasos aparatą nebūtina.

17. Pametęs techninį pasą, kasos aparato naudotojas turi kreiptis į aptarnaujančią įmonę dėl naujo techninio paso išdavimo. Jis aptarnaujančiai įmonei pateikia prašymą su nurodytais pamesto techninio paso ir kasos aparato pagrindiniais duomenimis (Taisyklių 1 priede nustatyto kasos aparato techninio paso titulinėje dalyje nurodytus duomenis). Naują techninį pasą pagal kasos aparato naudotojo prašymą išrašo pagrindinis tiekėjas. Techninį pasą nustatyta tvarka užpildo kasos aparatą aptarnaujanti įmonė. Ji techniniame pase įrašo kasos aparato skaitiklių rodmenis, kurie buvo kasos aparato naudotojo vardu registruoto kasos aparato įregistravimo metu ir šio techninio paso įregistravimo metu. Techninio paso titulinio lapo viršutiniame dešiniajame kampe užrašoma (dedamas spaudas) „IŠDUOTAS VIETOJ PAMESTO TECHNINIO PASO Serija _____ Nr. _____, išduoto“ ir nurodoma pamesto techninio paso išdavimo data. Šiame punkte nustatyta tvarka parengtas techninis pasas registruojamas TVMI.

18. Tvarkos apraše nustatytais atvejais kasos aparatas turi būti TVMI išregistruotas ir perduotas utilizuoti pagal perdavimo utilizuoti (utilizavimo) aktą arba išregistruojamas kaip įplaukų registravimo priemonė ir perregistruojamas atsakingai saugoti arba naudoti kitoms ūkio subjekto reikmėms. Išregistravimo ar perregistravimo duomenys turi būti nurodomi techniniame pase.

19. Jei pasikeitė fiskalinio kasos aparato unikalūs numeris (pakeitus fiskalinį bloką, fiskalinį spausdintuvą ar fiskalinę atmintį), turi būti išrašytas naujas techninis pasas, o TVMI kasos aparatas turi būti įregistruotas kaip naujai įrengtas. Senasis techninis pasas išregistruojamas, nurodant priežastį „dėl unikalios numerio pasikeitimo“, ir saugomas kartu su naujuoju techniniu pasu. Užpildyta ar išimta utilizuoti perduoto kasos aparato fiskalinė atmintis perduodama kasos aparato naudotojui ir saugoma 10 metų kaip ir apskaitos dokumentai.

III. KASOS APARATO NAUDOJIMAS

20. Kasos aparatą gali naudoti tik tas kasos aparato naudotojas, kurio vardu jis užregistruotas TVMI, išskyrus Taisyklėse nustatytus atvejus, kai perregistruoti kasos aparatą nebūtina.

21. Draudžiama naudoti kasos aparatą, kol jo techninis pasas neužregistruotas ar neperregistruotas TVMI, išskyrus Taisyklėse nustatytus atvejus, kai perregistruoti kasos

aparata nebūtina.

22. Kiekvieno kasos aparato techninis pasas turi būti užregistruotas kasos aparato naudotojo vardu, kaip nurodyta šių Taisyklių 15 punkte.

Kasos operacijų žurnalų naudojimas

23. Kasos aparatu registruojamų įplaukų duomenys turi būti apskaitomi atskirame kiekvienam kasos aparatui skirtame kasos operacijų žurnale:

23.1. kasos aparatą naudojantis Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka veikiantis juridinis asmuo, užsienio juridinis asmuo ar jo padalinys turi pildyti Kasos aparato kasos operacijų žurnalą (Taisyklių 2 priedas);

23.2. kasos aparatą naudojantis individualia veikla besiverčiantis gyventojas turi pildyti Individualia veikla besiverčiančio gyventojas kasos aparato kasos operacijų apskaitos žurnalą (toliau – Kasos operacijų apskaitos žurnalas, Taisyklių 3 priedas) Taisyklių 42.12.2–42.12.4 punktuose nustatyta tvarka.

24. Kasos aparato kasos operacijų žurnalą ir Kasos operacijų apskaitos žurnalą galima atsispausdinti iš Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto puslapio adresu www.vmi.lt arba įsigyti blankų leidyklos parduotuvėse.

25. Kasos operacijų žurnale užregistruojama ir ključuojama kiekviena darbo dienos ataskaita („Z“) bei kiekvieno kalendorinio mėnesio ataskaita. Už kasos operacijų žurnalo pildymą ir saugojimą atsako kasos aparato naudotojas ar jo vadovas.

Kasos operacijų žurnalas yra apskaitos registras. Užpildytas kasos operacijų žurnalas turi būti saugomas Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka.

26. Kasos aparato naudotojo vardu registruotas atsarginis kasos operacijų žurnalas, pildomas ir saugomas šių Taisyklių 23 ir 25 punktuose nustatyta tvarka.

Aptarnaujančios įmonės vardu registruoto atsarginio kasos aparato, kuris skirtas pakeisti remontuojamus kasos aparatų naudotojų kasos aparatus, kasos operacijų žurnalas nepildomas. Atsarginiu kasos aparatu užfiksuoti atsiskaitymų duomenys registruojami remontuojamo kasos aparato kasos operacijų žurnale, nurodant atsarginio kasos aparato unikalųjį numerį.

Juridinio asmens darbas su kasos aparatu ir kasos operacijų apskaitymas

27. Atsakingas asmuo privalo:

27.1. pasirašyti į kasos aparatą įdedamų naujų kontrolinių juostų pradžioje ir baigty spausdinti kontrolinių juostų pabaigoje;

27.2. užtikrinti, kad kasos aparatu dirbtų tik apmokyti kasininkai, susipažinę su to aparato naudojimo instrukcija ir šiomis Taisyklėmis.

28. Darbo dienos pradžioje atsakingas asmuo privalo:

28.1. kasininkui įteikti darbui reikalingą pinigų sumą (gali būti užregistruotas praėjusios dienos kasos likutis), kvitų bei kontrolinės juostos ritinėlius ir kitus reikmenis;

28.2. patikrinti, ar nepažeistos kasos aparato plombos;

28.3. įsitikinę, kad kasos aparatas parengtas dirbti, nurodyti kasininkui pradėti darbo dieną.

29. Kasininkas darbo dienos pradžioje turi įregistruoti kasos aparate ir į Kasos aparato kasos operacijų žurnalą įrašyti dienos pradžioje turimą pinigų sumą (gautą iš įmonės kasos ir/ar neinkasuotą praėjusios dienos kasos likutį).

30. Vadovo nustatyta tvarka kasininkas gali iki inkasavimo dalį grynųjų pinigų pagal kasos aparato pinigų išėmimą iš kasos aparato patvirtinančią kvitą perkelti į tam skirtą (vadovo įsakyme dėl kasos operacijų atlikimo vietos ribų nustatymo nurodytą) vietą, kurioje šie pinigai kartu su jų išėmimą iš kasos aparato patvirtinančiu kvitu (kvitais) saugomi iki pinigų inkasavimo. Už perkeltų saugoti ir kasos aparato kasoje laikomų pinigų sumos atitikimą atitinkamoms kasos aparatu apskaitytoms sumoms kasininkas atsako iki jų inkasavimo.

31. Iki dienos pabaigos atliktas (tarpinis) inkasavimas registruojamas Kasos aparato kasos operacijų žurnale ir patvirtinamas vadovo įgalioto asmens parašu arba pagrindžiamas pinigų perdavimą patvirtinančiu apskaitos dokumentu, turinčiu Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatytus rekvizitus.

32. Kasininkas privalo:

32.1. darbe vadovautis šiomis Taisyklėmis bei kasos aparato naudojimo instrukcija;

32.2. registruoti kasos aparatu visus atsiskaitymus ir visas prekybos (paslaugų) operacijas, grynųjų pinigų išmokėjimą, įdėjimą ir išėmimą iš kasos aparato kasos;

32.3. užregistravęs visas prekių (paslaugų) pardavimo (pirkimo) operacijas, pagal kasos aparato duomenis nustatyti visą mokėtiną sumą ir aiškiai pasakyti ją asmeniui;

32.4. jei asmuo moka grynaisiais pinigais (litaais ar šalių susitarimu eurai), suskaičiuoti gautus pinigus, aiškiai pasakyti sumą, užregistruoti ją kasos aparatu, padėti šiuos pinigus atskirai, asmeniui matomoje vietoje. Kai atsiskaitoma eurai, būtina laikytis šių Taisyklių 40.1 punkte nurodytų papildomų reikalavimų. Kitos atsiskaitymo priemonės (mokėjimo kortelės ir panašiai) naudojamos šalių susitarimu;

32.5. kasos aparatu registruoti atsiskaitymą pagal mokėjimo būdą, išspausdinti kasos aparato kvitą (toliau – kvitas) ir teisingai jį nuplėšti;

32.6. užbaigtą spausdinti kvitą kartu su grąža ar kita mokėjimo priemone (mokėjimo kortelės ir panašiai) įteikti asmeniui;

32.7. jei kvitas sugadintas (plyšo juosta ar panašiai), Taisyklių 35.1 ir 35.2 punktuose nustatyta tvarka įforminti jį tokia pat tvarka, kaip klaidingai išspausdintą kvitą, išspausdinti ir asmeniui įteikti naują kvitą.

33. Kasininkas ar kitas įmonės vadovo įgaliotas asmuo pirkėjui pareikalavus, teisės aktuose nustatytais atvejais turi papildomai išduoti nustatyta tvarka užpildytą sąskaitą faktūrą ar PVM sąskaitą faktūrą.

34. Pirkėjas turi atsiskaityti pagal kvitą, patikrinti kvitą ir gautą grąžą, saugoti pirkimo kvitą visą buvimo prekybos (paslaugos suteikimo) vietoje laiką, turi teisę reikalauti ginčytiniais atvejais atlikti kasos inventorizaciją.

35. Jei, išspausdinus kvitą, pirkėjas nutraukia pirkimo–pardavimo sutartį, jei išspausdintas klaidingas kvitas arba pirkėjas grąžina įsigytą prekę, kasininkas privalo:

35.1. įmonės vadovo nustatyta tvarka surašyti laisvos formos pinigų grąžinimo aktą (tai gali būti įrašas Kasos aparato kasos operacijų žurnale), kuriame turi nurodyti grąžinamos prekės pavadinimą, grąžinimo priežastis ir pirkėjui grąžinamą pinigų sumą. Aktą turi pasirašyti atsakingas asmuo ir/ar kasininkas ir grąžinti pirkėjui pinigus.

Kasininkas, išmokėdamas grynuosius pinigus, gali registruoti prekių grąžinimą tik tokiu kasos aparatu, kuriame yra gamintojo parengta prekės (paslaugos) grąžinimo funkcija, ir tik pagal kasos aparato instrukciją;

35.2. grąžintą kvitą ir aktą įklijuoti Kasos aparato kasos operacijų žurnale;

35.3. kai su grąžinama preke pateiktame kvite užregistruotos ir kitos (negrąžinamos) prekės, pirkėjui pageidaujant išspausdinti naują negrąžintų prekių pardavimo kvitą ir jo numerį nurodyti pinigų grąžinimo akte.

36. Jei baigėsi ar nutrūko kontrolinė juosta, kasininkas privalo pasirašyti ant jos nutrūkusių galų arba ant jos pabaigos ir naujos juostos pradžios, nurodyti datą ir laiką bei kontrolinės juostos eilės numerį. Nutrūkusią juostą klijuoti draudžiama.

37. Pasibaigus darbo dienai (pamainai), kasininkas, dalyvaujant atsakingam asmeniui, privalo:

37.1. suskaičiuoti dienos (pamainos) įplaukas grynaisiais pinigais. Išimamą iš kasos aparato kasos (inkasuojamą) grynųjų pinigų sumą įregistruoti kasos aparatu;

37.2. grynuosius pinigus ir atsiskaitymo dokumentus (banko čekius, atsiskaitymo pagal korteles sąskaitas ir panašiai) įmonės vadovo nustatyta tvarka perduoti pinigus priimti įgaliotam asmeniui;

37.3. išspausdinti fiskalinę dienos ataskaitą („Z“), o paskutinę mėnesio dieną – ir

fiskalinę mėnesio suminę ataskaitą, kurias turi pasirašyti atsakingas asmuo ir kasininkas, bei įklijuoti į Kasos aparato kasos operacijų žurnalą;

37.4. užpildyti Kasos aparato kasos operacijų žurnalą, kurio įrašo duomenis parašu turi patvirtinti atsakingas asmuo ir kasininkas.

38. Kai vienu kasos aparatu pagal Tvarkos aprašo reikalavimus dirba keli kasininkai ir kasos aparatu tvarkoma kiekvieno kasininko įplaukų apskaita, Kasos aparato kasos operacijų žurnalą privalo pildyti vienas vadovo arba atsakingo asmens paskirtas kasininkas.

39. Išspausdintų kontrolinių juostų ritinėliai sunumeruojami spausdinimo eilės tvarka (nurodomi metai ir eilės numeris, pvz.: Nr. 2002/51) ir tvarkingai supakuojami. Ant pakuotės nurodomi metai ir juostų numeriai. Pasibaigus nustatytam saugojimo terminui, kontrolinės juostos teisės aktų nustatyta tvarka sunaikinamos.

40. Papildomi kasos aparatų naudojimo reikalavimai:

40.1. atsiskaitymui eurai registruoti gali būti naudojami tik gamintojo numatytą atsiskaitymo užsienio valiuta funkciją turintys kasos aparatai, kuriais privaloma:

40.1.1. kvituose nurodyti kiekvienos prekės kainą ir visą mokėtiną sumą litais;

40.1.2. šalis susitarus atsiskaityti eurai, kvituose nurodyti mokėtiną sumą litais ir eurai, iš pirkėjo gautą sumą – litais ir/arba eurai, grąžą – litais ir/ar eurai, nurodyti mokėtinų sumų, sumokėtų sumų ir grąžintų sumų (grąžos) valiutos pavadinimą.

Be valiutos pavadinimo, gali būti nurodytos tik sumos litais ir tik tuo atveju, kai kvite spausdinami visų prekių bei paslaugų pavadinimai, kiekiai, kainos, tokiu atveju registruoti pardavimo sumas pagal prekių grupes draudžiama;

40.1.3. saugoti fiskalinėje atmintyje ir ataskaitose nurodyti pardavimo sumas, apmokestinamas sumas pagal mokesčius ir mokesčių sumas – litais, ataskaitose nurodyti grynujų pinigų sumas kasoje litais ir eurai;

40.1.4. vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#)), pagal Lietuvos banko nustatytą santykį mokėjimo sumas litais konvertuoti į eurus ir atvirkščiai;

40.1.5. Kasos aparato kasos operacijų žurnale atskiras grynujų pinigų įplaukų, likučių ir inkasuotų sumas nurodyti litais ir eurai (vienam dienos įrašui galima panaudoti dvi Kasos aparato kasos operacijų žurnalo eilutes);

40.1.6. kasos operacijų atlikimo vietoje saugoti grynujų pinigų sumas litais ir eurai, kurios turi atitikti kasos aparato duomenis pagal kiekvieną valiutą.

Jei pageidaujama visais atvejais atsiskaityti eurai, kasos aparatą privalo tinkamai suprogramuoti ir parengti darbui jį aptarnaujanti įmonė. Pagrindinė (turinti gamintojo įgaliojimus) to modelio kasos aparatus aptarnaujanti įmonė privalo parengti ir su VMI prie FM suderinti kiekvieno atsiskaitymams litais ir/arba užsienio valiuta naudotino kasos aparato modelio naudojimo instrukciją, kurioje būtų aprašytos atsiskaitymo litais ir/arba kita valiuta procedūros, ataskaitų turinys ir nurodyta, kaip pildyti Kasos aparato kasos operacijų žurnalą.

40.2. Atsiskaityti už perkamas prekes gali būti naudojami:

40.2.1. kasos aparatai, turintys tik tam skirtą gamintojo numatytą funkciją ir aptarnavimo įmonės tinkamai parengti kasos aparatai, kai jais registruojamos parduodamos ir perkamos prekės (šiais aparatais privaloma prekių supirkimo kvite spausdinti kiekvienos perkamos prekės pavadinimą (gali būti simbolinis), vieneto kainą, vienetų skaičių ir visą pirkimo sumą, o dienos ataskaitoje „Z“ spausdinti bendrą už nupirktas prekes išmokėtą pinigų sumą. „Z“ arba kitose ataskaitose turi būti spausdinamas nupirktų prekių vienetų skaičius);

40.2.2. kasos aparatai, neturintys gamintojo numatytos prekių supirkimo funkcijos, kai jais registruojamos tik perkamos prekės, o parduodamas prekes registruoti draudžiama (tokiais aparatais prekių supirkimo kvite privaloma spausdinti šių Taisyklių 40.2.1 punkte nurodytus duomenis ir tokius aparatus, skirtus prekėms supirkti, galima naudoti tik pagal tų modelių kasos aparatus aptarnaujančios įmonės parengtą instrukciją, kuri turi būti saugoma kasos operacijų atlikimo vietoje ar įklijuota Kasos aparato kasos operacijų žurnale);

40.3. užstatams už pakuotes priimti ir/ar grąžinti gali būti naudojami tik aptarnaujančios

įmonės tinkamai parengti kasos aparatai, kuriais:

40.3.1. kvite galima registruoti užstatą už pakuotę priėmimą (kvite būtina nurodyti užstatą perduotos pakuotės pavadinimą (gali būti simbolinis), pakuočių vienetų skaičių ir visą paimto užstatą sumą);

40.3.2. kvite registruoti užstatą už pakuotę grąžinimą gali tik specialią gamintojo funkciją turintys aparatai (kvite būtina įvardyti „užstatą grąžinimo“ operaciją ir nurodyti pakuotės pavadinimą (gali būti simbolinis), pakuočių vienetų skaičių bei visą grąžinamą užstatą sumą);

40.3.3. kai naudojamas kasos aparatas, gamintojo nepritaikytas užstatų apskaitai, užstatą už pakuotę grąžinimas gali būti registruojamas tik atskirame kvite, negalima registruoti kartu su parduodamomis prekėmis (tokiame kvite būtina įvardyti „užstatą grąžinimo“ operaciją ir nurodyti pakuotės pavadinimą (gali būti simbolinis), vienetų skaičių bei visą grąžinamą užstatą sumą. Užstatų grąžinimui galima naudoti atskirą, tik tam skirtą kasos aparatą);

40.3.4. dienos ataskaitoje („Z“) būtina spausdinti bendrą už nupirktas prekes išmokėtą pinigų sumą. Dienos ataskaitoje („Z“) arba kitose (kiekinėse) ataskaitose turi būti spausdinamas nupirktų prekių vienetų skaičius;

40.3.5. kai naudojamas aparatas, gamintojo nepritaikytas užstatų apskaitai, užstatų apskaitai jį galima naudoti tik pagal to modelio kasos aparatus aptarnaujančios įmonės parengtą instrukciją, kurioje turi būti aprašytos užstatų priėmimo ir grąžinimo procedūros, iššifruotas dienos ataskaitos („Z“) ir skyrių ataskaitų turinys, aprašyta Kasos aparato kasos operacijų žurnalo pildymo tvarka bei užstatų apskaitai būtini skaičiavimai. Tokia instrukcija turi būti saugoma kasos operacijų atlikimo vietoje ar įklijuota Kasos aparato kasos operacijų žurnale.

Individualia veikla besiverčiančio gyventojų kasos aparato naudojimas

41. Individualia veikla besiverčiantis gyventojas gali naudoti tik TVMI jo vardu įregistruotą kasos aparatą, išskyrus Taisyklių 47 ir 48 punktuose nustatytus atvejus. Dėl kasos aparato įregistravimo TVMI turi kreiptis į aptarnaujančią įmonę.

42. Individualia veikla besiverčiantis gyventojas turi:

42.1. kiekvieną dieną pildyti Kasos operacijų apskaitos žurnalą;

42.2. pasirašyti į kasos aparatą įdedamų naujų kontrolinių juostų pradžioje ir baigtų spausdinti kontrolinių juostų pabaigoje;

42.3. registruoti kasos aparatu visus atsiskaitymus ir visas prekybos (paslaugų) operacijas, grynųjų pinigų išmokėjimą, įdėjimą ir išėmimą iš kasos aparato kasos;

42.4. užregistravęs visas prekių (paslaugų) pardavimo (pirkimo) operacijas, pagal kasos aparato duomenis nustatyti visą mokėtiną sumą;

42.5. kasos aparatu registruoti atsiskaitymą pagal mokėjimo būdą, išspausdinti kvitą ir teisingai jį nuplėšti;

42.6. užbaigtą spausdinti kvitą kartu su grąža ar kita mokėjimo priemone (mokėjimo kortelės ir panašiai) išduoti asmeniui (pirkėjui);

42.7. jei kvitas sugadintas (plyšo juosta ar panašiai), Taisyklių 35.1 ir 35.2 punktuose nustatyta tvarka įforminti jį tokia pat tvarka, kaip klaidingai išspausdintą kvitą, išspausdinti ir asmeniui išduoti naują kvitą;

42.8. kasos aparatu apskaitytus pinigus rekomenduojama laikyti kasos aparato stalčiuje arba kitoje vietoje, tačiau atskirai nuo asmeninių pinigų (nelaikyti vienoje piniginėje, dėžutėje ir panašiai);

42.9. jei, išspausdinus kvitą, pirkėjas nutraukia pirkimo–pardavimo sutartį, jei išspausdintas klaidingas kvitas arba pirkėjas grąžina įsigytą prekę, gyventojas turi:

42.9.1. Kasos operacijų apskaitos žurnale įrašyti grąžintos prekės pavadinimą, grąžinimo priežastis ir pirkėjui grąžintą pinigų sumą;

42.9.2. grąžintą kvitą įklijuoti Kasos operacijų apskaitos žurnale;

42.9.3. kai su grąžinama preke pateiktame kvite užregistruotos ir kitos (negrąžinamos) prekės, pirkėjui pageidaujant išspausdinti naują negrąžintų prekių pardavimo kvitą ir jo numerį nurodyti laisvos formos pinigų grąžinimo akte;

42.10. kai baigiasi ar nutrūksta kontrolinė juosta, pasirašyti ant jos nutrūkusių galų arba ant jos pabaigos ir naujos juostos pradžios, nurodyti datą ir laiką bei kontrolinės juostos eilės numerį. Nutrūkusią juostą klijuoti draudžiama;

42.11. Pasibaigus darbo dienos būtina:

42.11.1. suskaičiuoti dienos (pamainos) įplaukas grynaisiais pinigais;

42.11.2. išspausdinti fiskalinę dienos ataskaitą („Z“), o paskutinę mėnesio dieną – ir fiskalinę mėnesio suminę ataskaitą bei įklijuoti į Kasos operacijų apskaitos žurnalą;

42.11.3. kai dėl kasos aparato gedimo ar kitais atvejais pirkėjui išrašomas Prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas, Kasos operacijų apskaitos žurnalo skyriuje „Dienos „Z“ ir periodinės (mėnesio) ataskaitos“ dienos pabaigoje įrašoma gauta pajamų suma, paskaičiuota pagal išrašytus Prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitus;

42.11.4. užpildyti Kasos operacijų apskaitos žurnalą, kurio įrašo duomenis parašu turi patvirtinti individualia veikla besiverčiantis gyventojas;

42.12. išspausdintų kontrolinių juostų ritinėlius sunumeruoti spausdinimo eilės tvarka (nurodyti metus ir eilės numerį, pvz.: Nr. 2002/51) ir tvarkingai supakuoti. Ant pakuotės nurodyti metus ir juostų numerius. Pasibaigus nustatytam saugojimo terminui, kontrolines juostas sunaikinti (smulkintuvu, sudeginti). Kai kontrolinės juostos sunaikinamos, Kasos operacijų apskaitos žurnale (kurių metų juostos sunaikintos) III skyriuje „Pastabos“ turi įrašyti sunaikinimo būdą, datą ir pasirašyti.

43. Rekomenduojama darbo dienos pradžioje patikrinti, ar nepažeistos kasos aparato plombos bei darbe vadovautis šiomis Taisyklėmis bei kasos aparato naudojimo instrukcija.

44. Kasos operacijų apskaitos žurnalą ir techninį pasą rekomenduojama darbo metu laikyti kasos operacijų atlikimo vietoje arba kitoje saugioje vietoje, tačiau kontroliuojančiai institucijai paprašius pateikti per nurodytą terminą.

45. Kasos aparato gedimo atvejais privaloma kreiptis į aptarnaujančią įmonę, su kuria yra sudaryta sutartis. Jei tokia sutartis nėra sudaryta, kreiptis į bet kurią tą kasos aparato modelį aptarnaujančią įmonę.

Individualia veikla besiverčiantis gyventojas kasos aparato gedimo šalinimo laikotarpiu ar kitais atvejais, kai jį naudoti draudžiama (pažeista plomba ir panašiai), kiekvienam su juo atsiskaičiusiam asmeniui turi išduoti Prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitą.

Jei individualia veikla besiverčiantis gyventojas naudoja aptarnaujančios įmonės vardu registruotą atsarginį kasos aparatą, kuris skirtas pakeisti remontuojamą kasos aparatą, atsarginiu kasos aparatu užfiksuoti atsiskaitymų duomenys registruojami remontuojamo kasos aparato Kasos operacijų apskaitos žurnale, nurodant atsarginio kasos aparato unikalųjį numerį.

46. Jei prarandamas kasos aparatas, kasos aparato techninis pasas, Kasos operacijų apskaitos žurnalas, reikia vadovautis Taisyklių IV skyriaus nuostatomis *mutatis mutandis*.

47. Kai individualia veikla besiverčiantis gyventojas nuomoja prekyvietės vardu įregistruotą kasos aparatą, prekyvietės vadovas ar jo paskirtas atsakingas darbuotojas laisvos formos pranešimu apie tai turi informuoti TVMI, kurioje įregistruotas nuomojamas kasos aparatas, ir kreiptis į aptarnaujančią įmonę dėl kasos aparato perprogramavimo. Pranešime TVMI turi būti nurodyti nuomos sutarties duomenys: nuomojančio kasos aparatą gyventojų vardas, pavardė, gimimo data, sutarties sudarymo data ir numeris, sutarties sudarymo terminas (iki kada sudaryta sutartis), taip pat kasos aparato unikalūs numeris.

48. Kai individualia veikla besiverčiantis gyventojas nuomojasi kasos aparatą iš kito asmens (juridinio ar fizinio), jis pats informuoja apie tai TVMI ir papildomai nurodo duomenis asmens (pavadinimą, juridinio asmens kodą arba fizinio asmens vardą pavardę), iš kurio nuomojasi kasos aparatą, taip pat pats kreipiasi į aptarnaujančią įmonę dėl kasos aparato perprogramavimo.

IV. KASOS APARATŲ GEDIMAI, DOKUMENTŲ PRARADIMAI

49. Sugedus kasos aparatui (įtarus gedimą ar kitą sutrikimą), jį praradus (dėl vagystės, pametus ir panašiai):

49.1. kasininkas turi iškviesti atsakingą asmenį;

49.2. jei kasos aparato sutrikimo priežasties negalima savarankiškai pašalinti (įtarus gedimą), atsakingas asmuo turi kreiptis į aptarnaujančią įmonę ir Tvarkos apraše nustatyto būdu įforminti iškvietimą (išskyrus elektros energijos tiekimo sutrikimo atvejį ar kitą nuo ūkio subjekto nepriklausantį ir aptarnaujančios įmonės nešalinamą sutrikimą);

49.3. iki kasos aparato remonto pabaigos, sutrikusio elektros energijos tiekimo atnaujinimo ar kito Taisyklių 49.2 punkte nurodyto sutrikimo pašalinimo atsiskaitymams turi būti naudojamas fiskalinis atsarginis ar kitas to kasos aparato naudotojo vardu registruotas kasos aparatas arba atsiskaitoma pagal Tvarkos apraše nustatyto būdu išrašomus apskaitos dokumentus;

49.4. praradus kasos aparatą, kasos aparato naudotojas ar jo įgaliotas asmuo privalo informuoti apie tai AVMI ne vėliau kaip kitą darbo dieną po praradimo fakto paaiškėjimo. Per AVMI nurodytą terminą pateikti laisvos formos prašymą dėl kasos aparato išregistravimo. Kartu pateikti paaiškinimą ir nurodyti kasos aparato praradimo aplinkybes, taip pat policijos išduotą dokumentą apie vagystės atvejį (kai kasos aparatas prarandamas dėl vagystės), prarasto kasos aparato techninį pasą ir kasos operacijų žurnalą.

50. Praradus kasos aparato techninį pasą, atsakingas asmuo apie tai praneša TVMI, kuri yra įregistravusi kasos aparatą pagal šį techninį pasą, ir kreipiasi į aptarnaujančią įmonę dėl techninio paso dublikato išdavimo.

51. Praradus Kasos aparato kasos operacijų žurnalą:

51.1. nefiskalinio Kasos aparato kasos operacijų žurnalo dublikatas užpildomas pagal kasos aparato kontrolinėse juostose išspausdintas dienos („Z“) ataskaitas (ataskaitų kopijų Kasos aparato kasos operacijų žurnalo dublikate klijuoti nebūtina);

51.2. fiskalinio Kasos aparato kasos operacijų žurnalo dublikatas užpildomas pagal kasos aparatu išspausdintas visas fiskalines ataskaitas („Z“), kurios klijuojamos Kasos aparato kasos operacijų žurnalo dublikate.

52. Praradus kontrolinę juostą, kasos aparato naudotojas arba jo vadovas apie tai privalo pranešti TVMI.

V. KASOS APARATŲ TECHNINIS APTARNAVIMAS IR REMONTAS

53. Kasos aparatus aptarnaujanti įmonė privalo:

53.1. kasos aparato naudotojo nurodytoje ir tinkamai parengtoje kasos operacijų atlikimo vietoje įrengti kasos aparatą;

53.2. kasos aparato naudotojo poreikiams pritaikyti ir tinkamai užprogramuoti įrengtą kasos aparatą;

53.3. TVMI užregistruoti naujai įrengtą, perkeltą kitu adresu, perduotą kitam kasos aparato naudotojui (pasikeitus savininkui, nuomai ir panašiai) kasos aparatų techninius pasus ir išregistruoti nenaudotinus (nepataisomai sugedusių, pasibaigus Tvarkos apraše nustatytam naudojimo laikui) ir kitų išregistruotinių kasos aparatų techninius pasus;

53.4. Tvarkos apraše nustatyto būdu priimti ir registruoti kasos aparatų naudotojų iškvietimus bei užtikrinti, kad nustatyto laiku būtų suremontuoti ar profilaktiškai aptarnauti iškvietyje nurodyti kasos aparatai;

53.5. kasos aparato remontą įforminti laisvos formos remonto aktu, kuriame nurodomi kasos aparato, jo naudotojo ir aptarnaujančios įmonės rekvizitai, trumpai apibūdinami remonto darbai. Aktą turi pasirašyti kasos aparato naudotojas ar jo vadovas, ar vadovo paskirtas atsakingas asmuo ir aptarnaujančios įmonės specialistas. Vienas akto egzempliorius

paliekamas kasos aparato naudotojui. Kasos aparato naudotojui pageidaujant, remonto laikotarpiui gali būti įrengiamas aptarnaujančiai įmonei priklausantis atsarginis kasos aparatas;

53.6. kasos aparato naudotojo prašymu priima utilizuoti nepataisomai sugedusius, pagal Tvarkos aprašą nenaudotinus ar dėl kitų priežasčių kasos aparato naudotojo nurašytus kasos aparatus. Kasos aparatas utilizuoti (sunaikinti) priimamas pagal utilizavimo aktą, kuriame turi būti nurodomi kasos aparato, jo naudotojo ir priėmusios aptarnaujančios įmonės rekvizitai. Kai utilizuojamas fiskalinis kasos aparatas, fiskalinė atmintis išimama ir pagal tą utilizavimo aktą perduodama kasos aparato naudotojui. Pirmasis akto egzempliorius atiduodamas kasos aparato naudotojui, kitas kartu su aparato techniniu pasu saugomas 6 metus utilizuoti priėmusioje aptarnaujančioje įmonėje, kuri yra atsakinga už tai, kad utilizuoti perduotas kasos aparatas nebūtų panaudotas atsiskaitymams registruoti. Priimti aparatai utilizuojami laikantis teisės aktuose nustatytų gamtos apsaugos reikalavimų;

53.7. gamintojo įgaliojimus turinti aptarnaujanti įmonė sudaro Tvarkos apraše nurodytus kiekvieno pagal tuos įgaliojimus aptarnaujamo kasos aparato programavimo parametrų sąrašus, kuriuos pateikia VMI prie FM ir visoms šios įmonės įgaliojimus turinčioms aptarnaujančioms įmonėms;

53.8. visas gamintojo nustatytas ir/ar aptarnaujančios įmonės pagal kasos aparato naudotojo poreikius suprogramuotas funkcijas turi aprašyti kasos aparato naudotojo instrukcijoje. Papildytą ar pakeistą instrukciją aptarnaujanti įmonė turi pateikti VMI prie FM ir TVMI;

53.9. pagal kasos aparato naudotojo prašymą priėmusi techniškai aptarnauti iki tol kitos aptarnaujančios įmonės prižiūrėtą kasos aparatą, naujoji aptarnaujanti įmonė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas turi apie tai pranešti TVMI;

53.10. pranešti TVMI apie kasos aparato sutrikimus ar naudotojo neteisėtus veiksmus, dėl kurių buvo pažeisti kasos aparatu užregistruoti prekių pardavimo (paslaugų suteikimo) ir atsiskaitymo ūkinių operacijų duomenys;

53.11. pranešti TVMI apie užpildytos kasos aparato fiskalinės atminties pakeitimą.

54. Aptarnaujančios įmonės specialistas privalo:

54.1. aptarnaujančios įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens pavedimu atlikti veiksmus, būtinus šių Taisyklių 53 punkte nurodytoms aptarnaujančios įmonės pareigoms vykdyti;

54.2. įrengti, suprogramuoti, aptarnauti ir remontuoti kasos aparatus pagal šių Taisyklių, Tvarkos aprašo ir kitų teisės aktų bei aptarnaujančios įmonės vadovo nustatytus reikalavimus;

54.3. profilaktinio aptarnavimo, remonto metu ir įformindamas techninio paso perregistravimą ar išregistravimą, tikrinti, ar tinkamai suprogramuotas kasos aparatas ir ar nepažeistos plombos bei kasos aparato konstrukcija;

54.4. tinkamai užpildyti techninį pasą kasos aparato įrengimo, remonto, profilaktinio aptarnavimo, perstatymo ar išregistravimo, naudojimo sustabdymo atvejais (aptarnaujančios įmonės specialistas pats turi įrašyti kiekvieną įrašą techniniame pase, tvirtinti jį parašu ir asmeninio plombavimo įrankio atspaudu);

54.5. pranešti TVMI ir aptarnaujančiai įmonei apie nustatytus kasos aparato fiskalinių duomenų ar plombos pažeidimus, programų, programavimo parametrų, konstrukcijos pakeitimus ar pažeidimus ir kitus neteisėtai atliktus veiksmus, visus nustatytus pažeidimus įforminti laisvos formos aktu, kurio vieną egzempliorių turi palikti aptarnaujančioje įmonėje, o kitą išsiųsti TVMI;

54.6. kai kasos aparato suremontuoti jo įrengimo vietoje negalima, kartu su kasos aparatu paimti ir jo techninį pasą, surašyti kasos aparato paėmimo remontuoti aktą, kurio vieną egzempliorių turi palikti kasos aparato įrengimo vietoje, o kitą kartu su kasos aparatu turi gabenti, perduoti aptarnaujančiai įmonei ir su suremontuotu kasos aparatu grąžinti kasos aparato naudotojui;

54.7. prieš pradėdamas kasos aparato techninį aptarnavimą ar remontą ir po jo, aptarnaujančios įmonės specialistas tuo metu kasos aparate esančioje juostoje turi užrašyti

savo vardą, pavardę ir pasirašyti.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

55. Asmenys, pažeidę šiose Taisyklėse nustatytus kasos aparatų naudojimo reikalavimus, atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

56. Taisyklių laikymosi kontrolę pagal savo kompetenciją užtikrina Valstybinė mokesčių inspekcija ir kitos kontroliuojančios institucijos.

57. Kasos aparatais prekiaujančios įmonės užpildyti seno pavyzdžio techniniai pasai gali būti pateikti registruoti TVMI ne ilgiau kaip per 60 dienų nuo šių Taisyklių įsigaliojimo. Iki šio termino pabaigos TVMI užregistruoti tokie techniniai pasai gali būti naudojami visą likusį kasos aparato naudojimo laiką.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

2011 m. vasario 7 d. d. raštu Nr. ((14.14-03)-5K-1100032-5K-1102136)-6K-1101418

Kasos aparatų naudojimo taisyklių
2 priedas

(Kasos aparato kasos operacijų žurnalo formos pavyzdys)

_____	_____
(ūkio subjekto pavadinimas, adresas)	(PVM mokėtojo (ūkio subjekto) kodas)

(kasos aparato įrengimo adresas)	

KASOS APARATO KASOS OPERACIJŲ ŽURNALAS Nr. _____

(kasos aparato gamintojas, modelio pavadinimas)

KORPUSO Nr. _____, UNIKALUS NUMERIS _____, TECHNINIO PASO serija _____ Nr. _____

Pradėtas pildyti _____ m. _____ d., baigtas pildyti _____ m. _____ d.

I. KASOS APARATO KASOS OPERACIJŲ ŽURNALO PILDYMAS IR SAUGOJIMAS

1. Turi būti pildomas atskiras kiekvieno atsiskaitymams registruoti naudojamo kasos aparato kasos operacijų žurnalas (toliau – žurnalas), kurio puslapių turi užtekti 12 kalendorinių mėnesių, pildant vieną eilutę per dieną. Pagal ūkio subjekto poreikį per vieną dieną gali būti pildomos kelios žurnalo eilutės (jei atsiskaitoma keliomis valiutomis, spausdinamos kelios „Z“ ataskaitos per dieną ir panašiai). Žurnalai turi būti sunumeruoti paties ūkio subjekto nustatyta tvarka sudarytais nepasikartojančiais numeriais.

2. Turi būti pildomi visi žurnalo stulpeliai, išskyrus tuos, kuriuose nurodytos ūkinės operacijos nevykdomos ar netaikomi juose nurodyti pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) tarifai. Keisti pildytinus stulpelius draudžiama. Kasos aparato naudotojas pagal poreikį gali panaudoti atsarginius žurnalo stulpelius, jų pritrūkus įvesti papildomus ar pakeisti to naudotojo atveju nenaudotinus šiame žurnale nurodytus stulpelius (pvz.: PVM neapmokestintų įplaukų stulpelį, kai neapmokestintomis prekėmis neprekiuojama ir pan.). Žurnale turi būti klijuojamos visos Taisyklėse nurodytos kasos aparato ataskaitos ir dokumentai.

3. Jei teisės aktuose nenustatyta kitaip, kiekvienos kasos aparato naudojimo dienos pabaigoje žurnalas pildomas chronologine tvarka rašikliu, taisymai turi būti patvirtinti kasininko ir atsakingo asmens parašais. Laikinai nenaudojamo kasos aparato žurnale daromas įrašas, nurodant priežastį, dėl kurios kasos aparatas nenaudojamas.

4. Kasos aparato kasos operacijų žurnale turi būti pildomi tokie skyriai:

4.1. II skyriuje DIENOS „Z“ IR PERIODINĖS (MĖNESIO) ATASKAITOS turi būti klijuojamos kasos aparato spausdinamos kiekvienos dienos („Z“, o jei reikia, ir papildomos ataskaitos) bei periodinės kalendorinio mėnesio ataskaitos. Ataskaitas turi pasirašyti kasininkas ir atsakingas asmuo. Dirbant pamainomis, rekomenduojama įrašyti pamainos darbo laiko intervalą ir nurodyti pamainą priėmusių asmenų duomenis.

4.2. III skyriuje KASOS OPERACIJŲ DUOMENYS pagal dienos „Z“ ataskaitas (kai būtina ir pagal kitas ataskaitas) įrašomi to kasos aparato naudojimo kiekvienos dienos duomenys apie įplaukas. Paskutinėje kiekvieno lapo eilutėje įrašomos sumos „Iš viso lape“, o užpildžius paskutinės mėnesio dienos įrašą, pildomos paskutinės to lapo eilutės „Iš viso lape“ ir „Iš viso per mėnesį“. Kito mėnesio duomenys pildomi naujame lape.

Šiame žurnalo skyriuje taip pat registruojami Tvarkos apraše nurodyti techninio aptarnavimo įmonės iškvietimai. Tokie duomenys pildomi pirmoje tuščioje eilutėje po paskutinės užpildytos (ar pradėtos pildyti) dienos įrašo eilutės.

4.3. Žurnalas turi būti pagamintas taip, kad II skyriuje DIENOS „Z“ IR PERIODINĖS (MĖNESIO) ATASKAITOS būtų pakankamai vietos 12 mėnesių kiekvienos dienos ataskaitoms ir vienai mėnesio ataskaitai, o III skyriaus KASOS APARATO KASOS OPERACIJŲ DUOMENYS viename lape turi būti ne mažiau kaip 17 eilučių ir iš viso ne mažiau kaip 24 tokie lapai žurnale. Žurnalo lapai numeruojami iš eilės didėjančia tvarka.

5. Už žurnalo pildymą atsako įmonės vadovas, jo paskirtas atsakingas asmuo ir kasininkas.

6. Žurnalas yra buhalterinės apskaitos registras ir jis turi būti saugomas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta laiką.

II. DIENOS „Z“ IR PERIODINĖS (MĖNESIO) ATASKAITOS

1 pamaina _____ – _____ val. Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	1 pamaina _____ – _____ val. Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	1 pamaina _____ – _____ val. Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	1 pamaina _____ – _____ val. Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)
--	--	--	--

[illegible]

(Individualia veikla besiverčiančio gyventojų kasos aparato kasos operacijų apskaitos žurnalo formos pavyzdys)

(gyventojų, besiverčiančio individualia veikla, vardas, pavardė, adresai)

PVM mokėtojo (ūkio subjekto) kodas)

(kasos aparato įrengimo adresai)

INDIVIDUALIA VEIKLA BESIVERČIANČIO GYVENTOJO KASOS APARATO KASOS OPERACIJŲ APSKAITOS ŽURNALAS
Nr. _____

(kasos aparato gamintojas, modelio pavadinimas)

KORPUSO Nr. _____, UNIKALUS NUMERIS _____, TECHNINIO PASO serija _____ Nr. _____

Pradėtas pildyti _____ m. _____ d., baigtas pildyti _____ m. _____ d.

**I. INDIVIDUALIA VEIKLA BESIVERČIANČIO GYVENTOJO KASOS APARATO KASOS OPERACIJŲ APSKAITOS ŽURNALO
PILDYMAS IR SAUGOJIMAS**

1. Turi būti pildomas atskiras kiekvieno atsiskaitymams registruoti naudojamo Individualia veikla besiverčiančio gyventojų kasos aparato kasos operacijų apskaitos žurnalas (toliau – žurnalas), kurio puslapių turi užtekti 12 kalendorinių mėnesių, pildant vieną eilutę per dieną. Pagal kasos aparato naudotojo poreikį per vieną dieną gali būti pildomos kelios žurnalo eilutės (spausdinamos kelios „Z“ ataskaitos per dieną ir panašiai). Žurnalai turi būti sunumeruoti paties kasos aparato naudotojo nustatyta tvarka sudarytais nepasikartojančiais numeriais.

2. Žurnale turi būti klijuojamos visos Taisyklėse nurodytos kasos aparato ataskaitos ir dokumentai.

3. Jei teisės aktuose nenustatyta kitaip, kiekvienos kasos aparato naudojimo dienos pabaigoje žurnalas pildomas chronologine tvarka, taisymai turi būti patvirtinti kasos aparato naudotojo (individualia veikla besiverčiančio gyventojų) parašu. Laikina nenaudojamo kasos aparato žurnale daromas įrašas, nurodant priežastį, dėl kurios kasos aparatas nenaudojamas.

4. Kasos aparato žurnale turi būti pildomi tokie skyriai:

4.1. II skyriuje DIENOS „Z“ IR PERIODINĖS (MĖNESIO) ATASKAITOS turi būti klijuojamos kasos aparato spausdinamos kiekvienos dienos („Z“, o jei reikia, ir papildomos ataskaitos) bei periodinės kalendorinio mėnesio ataskaitos. Ataskaitas turi pasirašyti kasininkas (individualia veikla besiverčiantis gyventojas). Šiame skyriuje taip pat nurodoma gauta pajamų suma, kai nenaudojant kasos aparato pirkėjams išrašomi Prekių (paslaugų) pirkimo pardavimo kvitai. Jeigu individualia veikla besiverčiantis gyventojas paskiria atsakingą už ataskaitų spausdinimą asmenį, ataskaitas pasirašyti turi atsakingas asmuo. Dirbant pamainomis, rekomenduojama įrašyti pamainos darbo laiko intervalą ir nurodyti pamainą priėmusių asmenų duomenis.

4.2. III skyriuje PASTABOS gali būti įrašoma kasos aparato naudotojo ir/ar kontroliuojančių institucijų papildoma informacija.

4.3. Žurnalas turi būti pagamintas taip, kad II skyriuje DIENOS „Z“ IR PERIODINĖS (MĖNESIO) ATASKAITOS būtų pakankamai vietos 12 mėnesių kiekvienos dienos ataskaitoms ir vienai mėnesio ataskaitai.

5. Už žurnalo pildymą atsako kasos aparato naudotojas (žurnalą pildantis gyventojas).

6. Žurnalas yra buhalterinės apskaitos registras ir jis turi būti saugomas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta laiką.

II. DIENOS „Z“ IR PERIODINĖS(MĖNESIO) ATASKAITOS

1 pamaina _____ – _____ val. Gauta pajamų suma nenaudojant kasos aparato _____ Lt Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	1 pamaina _____ – _____ val. Gauta pajamų suma nenaudojant kasos aparato _____ Lt Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	1 pamaina _____ – _____ val. Gauta pajamų suma nenaudojant kasos aparato _____ Lt Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	1 pamaina _____ – _____ val. Gauta pajamų suma nenaudojant kasos aparato _____ Lt Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)
---	---	---	---

2 pamina _____ – _____ val. Gauta pajamų suma nenaudojant kasos aparato _____ Lt Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	2 pamina _____ – _____ val. Gauta pajamų suma nenaudojant kasos aparato _____ Lt Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	2 pamina _____ – _____ val. Gauta pajamų suma nenaudojant kasos aparato _____ Lt Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)	2 pamina _____ – _____ val. Gauta pajamų suma nenaudojant kasos aparato _____ Lt Kasininkas _____ (vardo raidė, pavardė) Atsakingas asmuo _____ (vardo raidė, pavardė)
---	---	---	---

III. PASTABOS
